

ČÍSLO 5, ROČNÍK 1994

ÚČAST LAIKŮ NA KRISTOVĚ KNĚŽSTVÍ

"Koncil se neomezuje na kvalifikování laiků na účastníky na kněžském, prorockém a královském úřadě Kristově, ale prohlašuje, že Kristus sám pokračuje v jejich životě svým kněžským úřadem. Účast na obecném kněžství církve se uskutečňuje z pověření a činem Krista, věčného a jediného Velekněze." Tím se papež obrátil k přítomným věřícím na generální audienci ve středu dopoledne 15. prosince v Aule Pavla VI.

Text proslovu Svatého Otce:

1. V předešlých promluvách o laicích jsme čas-tokrát nabádali k Boží chvále k jiným bohoslužebným úkolům, náležitým laikům. Dnes chceme toto téma rozvinout přesněji, vycházející z textů II. Vatik. koncilu, kde čteme: *"nejvyšší a věčný kněz Ježíš Kristus, chtěje i pomoci laiků pokračovat ve svém svědectví a ve svém úřadě, oživuje je svým Duchem a je pobádá ke každému dobrému a dokonalému činu"* (LG, 34). Pod vlivem tohoto pobízení od Ducha svatého vzniká u laiků účast na Kristově kněžství, formou, kterou jsme svého času definovali jako společnou pro celou církev v níž všichni, i laici, jsou povoláni k duchovní bohopoctě. *"Tedy k těm, které důvěrně spojuje se svým životem a posláním, (Kristus) poskytuje také podíl na svém kněžském úřadě k výkonu boho-sluzby, aby byl Bůh oslaven a lidé spaseni. Proto laici, oddáni Kristu a posvěceni Duchem svatým, jsou podivuhodným způsobem voláni a posvěcováni, aby přinášeli stále hojnější plody Ducha"* (tamtéž).

2. Všimněme si, že Koncil se neomezuje na kvalifikování laiků na *"účastníky Kristova úřadu kněžského, prorockého, královského"* (LG, 31), ale prohlašuje, že Kristus sám setrvává v jejich životě svým kněžským úřadem. Účast na obecném kněžství církve se uskutečňuje z pověření a činem Krista, věčného a jediného Velekněze.

A dále: toto Kristovo kněžské dílo v laicích se děje působením Ducha svatého. Kristus je *"oživuje svým Duchem"*. To slíbil Kristus, když prohlásil, že Duch oživuje (Jan 6,63). Ten, který byl o Letnicích poslán vzdělat církev, má trvalý úkol rozvíjet kněžství a Kristovu kněžskou aktivitu v církvi, i mezi laiky, plnoprávnými údů Těla Kristova skrze křest. Křtem skutečně vchází přítomnost a kněžská aktivita Kristova do každého údu jeho Těla, do něhož Duch svatý vlévá milost a vtiskuje charakter, dává věřícímu schopnost podílet se živě na poctě, kterou v církvi vzdává Kristus Otci; v birmování dává schopnost dospělým ve víře zavázat se ke službě svědectví a šíření evangelia, což patří k poslání církve (sv. Tomáš, Summa III, q 63, a.3; q72, aa.5-69).

3. V síle sdělení svého kněžství dává Kristus všem svým údům, i laikům (LG,34) schopnost uskutečnit v jejich životě tu bohoslužbu, kterou on sám nazýval *"klanět se Otci v duchu a v pravdě"* (Jan 4,23). Konáním této bohoslužby podílí se věřící, oživen Duchem svatým na oběti Vtěleného Slova a na poslání nejvyššího Kněze a Vykupitele všech.

Podle koncilu, v této nadpřirozené kněžské skutečnosti Kristova tajemství jsou laici povoláni obětovat celý svůj život jako duchovní oběť a přispívat tak s celou církví k po-svěcení světa, jak to koná ustavičně Vykupitel. Je to velké poslání laiků: *"Všechny jejich skutky, modlitby a apoštolské činy, manželský a ro-dinný život, denní práce, tělesný i duševní odpočinek, jsou-li konány v Duchu, ba i strasti života, snášené s trpělivostí, stávají se duchovními oběťmi, milými Bohu skrze Ježíše Krista, jež jsou při slavení Eucha-ristie podávány s oddaností Otci spolu s obětí Těla Páně. Tak i laici, pokud se klaní a svatě si počínají, zasvěcují Bohu svět"* (LG 34, CCC, n. 901).

4. Duchovní služba zahrnuje účast laiků na slavení Eucharistie, středu všech vztahů mezi lidmi a Bohem v církvi. V tomto smyslu jsou i *"věřící laici účastní na kněžském úřadě, jímž Ježíš obětoval sám sebe na kříži a neustále obětuje v eucharistické oběti, ke slávě Otce a spáse lidí"* (CL, 14). Při slavení Eucharistie se laici aktivně podílejí obětí sebe samých ve spojení s Kristem, Knězem a Obětí; a tato jejich oběť má hodnotu pro církev silou křtu, který je uschopňuje vzdávat Bohu, s Kristem a v církvi, oficiální bohopoctu křesťanského náboženství (Summa II. a. 63, a. 3). Svátostná účast na eucharistické hostině podněcuje a zdokonaluje jejich oběť, vlévá do nich svátostnou milost a ta jim pomáhá žít a jednat, podle požadavků oběti, přinášené s Kristem a s církví.

5. V tomto bodě musíme zdůraznit důležitost účasti na nedělním slavení Eucharistie, církvi nařízeném. Pro všechny je to vrcholný úkon bohoslužby ve všeobecném kněžství, jako svátostná mešní oběť je úkonem kněžství svátostného pro kněze. Účast na eucharistické hostině je pro všechny podmínkou životního spojení s Kristem, jak sám řekl: *"Vpravdě vám říkám: nebudete-li jíst tělo Syna Člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život"* (Jan 6,53). Katechismus katolické církve připomíná všem věřícím význam nedělní účasti na Eucharistii (CCC, nn 2181, 2182). Chtěl bych zakončit známými slovy 1. listu sv. Petra, která vykrešlují podobu laiků, účastných na tajemství Eucharistie: *"Vy sami jako živé kameny se stavte na něj, abyste byli duchovní chrám, svaté kněžstvo, které z popudu Ducha přináší oběti Bohu příjemné pro Ježíše Krista."* (1 Petr 2,5)

Poselství k výročí Fatimy:

- Tehdy jsem předpověděla časy ztráty pravé víry a odpad, který se rozšíří ve všech částech církve. Prožíváte časy, které jsem vám předpověděla.

Vy jste znamením mé přítomnosti v časech očisty a veli-kého soužení.

Vpravdě vás volám, abyste se připojili k mému Dílu Marián-ského kněžského hnutí, které jsem já sama rozšířila do všech konců země, abych syny mně zasvěcené přetvořila ve statečné svědky víry a zmužilé apo-štoly Pravdy.

Hle, propůjčím vás nepříteli a od-vrhnu od své tváře vás i město, které jsem dal vám i vašim otcům. Uvalím na vás věčnou hanbu a věčnou potupu, která nebude za-pomenuta.
Jer 23,39-40

Máš-li v úmyslu dát jiným dobré rady nečiň to způsobem, jím ž na svých vlastních radách dopouštíš se zrady.

Sestra Emmanuela faxuje...

Medjugorje je synonymem míru, a také jednoduchosti. Hodně lidí se vyptává vidoucích na budoucí katastrofy, na toho či tu z dnes žijících "proroků", v naději, že Gospa řekne: "tomu věřte, tomu nevěřte..." Ne! Není dobré, tohle od Ní očekávat. V prvním období řekla: "**Proč vše-chny ty otázky, máte všechno v Evangelii.**" A vždycky, když po-strčení poutníky, vidoucí ji citovali konkrétní jména, měla jen jednu odpověď: "**Máte se za ně modlit.**"

Gospa nás často zvala "chápat důležitost jejích příchodů" do Me-djugorje, a také "chápat znamení tohoto času". A není to náhodou, že, abychom to dokázali, nám dává jediný správný klíč: "**Drahé děti, čtěte Písmo svaté, žijte ho**" (8. 93).

Jsme zatopeni přílivem nejas-ných, děsivých a protichůdných pro-roctví... Děkuje Gospě, že nás zno-vu přivádí ke zřídлу pravého světla, kterým je živé Zjevení Bible.

Mohu navrhnout druh postu, o němž věřím, že by se Gospě velmi líbil? Nuže: nechme během 9 nebo 30 dnů stranou každý spis typu "aktuální soukromé zjevení", aby-chom se ponořili do Bible. Naučme se také některý úryvek nazpaměť, např. Lk 6,17-49. Tak si ověříme, zda naše četby nám "dávají chuť" na Bibli, nebo zda nás od ní naopak oddalují; to nám bude znamením.

Je dobré mít postoj eschato-logický a ne apokalyptický. To je plně Medjugorje a Královna proroků: **být zamilovaně s Ježíšem, dnes, jako v nebi; a ne opouštět přítomnost a vrhat se do strachu** (nebo do nezdravé zvědavosti) **ohledně budoucích katastrof. Přítomnost mění budoucnost, ne naopak.**

Vidoucí? To jsou bezpochyby by-tosti na zemi, které díky jejich 9 či 10 tajemstvím vědí nejvíc věcí o budoucnosti světa - a jsou to nejklid-nější bytosti vyzařující bezpečí, kte-ré znám!

"Včerejšek je pryč, zítřek tu není, nemám než dnešek, abych milovala!" (Matka Tereza, velká přítelkyně Gos-py.)

Z celého srdce

Sestra Emmanuela

Myšlenka na neděli

Tak jako víme o existenci Boha i Jeho andělů, tak víme i o existenci toho Zlého - satana, který se proti Bohu vzbouřil a odmítl Jej. A tento Zlý duch šířil zlo, svedl k neposluš-nosti i první lidi a šíří zlo i nyní v tomto světě. Jeho působení může každý z nás sledovat v okolním světě, ale i v sobě samém. Žádný z nás není plně uchráněn jeho vlivu. A není to žádný nevinný čertík z po-hádky, na kterého můžeme udělat ble-ble-ble. Vždyť to byl jeden z Bo-žích andělů, přebývajících v Jeho blíz-kosti, dostal od Boha velké dary a těch zneužil. A my nad ním a jeho působením nemůžeme jen mávnout rukou.

S působením Zlého ducha se se-tkával i Ježíš za svého pozemského života a právě On nás učí, jak máme v těchto případech jednat.

Ať už to bylo na poušti, kde ďábel pokoušel Ježíše, nebo při setkání s lidmi posedlými nečistým duchem, Ježíš se zlem nechal žádný kom-promis. "Klid se, satane!" - "Mlč a vyjdi z něho!" - to jsou Ježíšova slova.

Lidé, kteří stále hledají kompro-misy, nějakou střední cestu, brzy poznají, že se dostali do slepé uličky.

Máme různé omluvy, mnohé ja-koby dobré důvody pro své jednání, ale nakonec svými kompromisy se zlem, svými ústupky z dobrých zá-sad ztrácíme čisté svědomí, klid, radost, štěstí - všechno.

Můžeme to vidět i při pohledu na minulou, ne tak dávnou dobu. Mno-ho lidí si myslelo, že když v něčem ustoupí, něco podepíší, řeknou, nic moc se nestane a budou mít klid a někde jinde třeba mohou pomoci. Ale pravda to nebyla.

Učme se od Krista. Žijme věrně podle Božích přikázání, podle učení naší katolické církve, naslouchejme hlasu papeže a biskupů, kteří nás vedou z pověření Kristova a neustu-pujme zlu, lákání ďábla, který stále působí. Jeho moc je velká, ale když budeme pevní, spolehne se i na pomoc Boží, nemůže nás přemoci.

Svatý Michaeli, archanděli, braň nás v boji proti zlobě a úkladům ďáblovým. Kniže nebeského vojska svrhní božskou mocí do pekelné propasti satana a zlé duchy, kteří usilují o zkázu duší.

Mír vyrůstá z rodiny

Ke Světovému dni míru 1. ledna 1994 Sv.Otec Jan Pavel II. ve svém poselství mimo jiné uvádí: **"Rodina je základním a nenahraditelným výchovným společenstvím pro pře-dávání náboženského a kultur-ního dědictví, které pomáhá oso-bám dospět k vlastní identitě. Na lásce založená a daru života ote-vřená rodina nese v sobě budou-cnost společnosti. Je její mimořád-nou úlohou účinně přispět k mírové budoucnosti.**

To je uskutečnitelné a dosažitel-né jen vzájemnou manželskou lás-kou, která umožňuje rodičům vý-chovu dětí v duchu úcty ke každé jednotlivé osobě a k hodnotám mí-ru. Domácí ctnosti, které vycházejí z hluboké úcty před životem a důstojností člověka a nalézají svou konkretizaci v porozumění, trpěli-vosti, důvěře a oboustranném odpu-štění, dávají rodinnému společenství možnost žít první a základní zku-šenost míru. To je ovšem nemysli-telné bez otevření se lásce. **Láska není žádnou pomíjivou emoci, ale intenzivní, stálou morální silou, která hledá dobro druhých i za cenu vlastních obětí.** Tato oprav-dová láska se sklání ke všem, kteří se nalézají v těžkostech: lidem, co nemají žádnou rodinu, dětem, po-strádajícím zaopatření a lásku, oso-bám, jež jsou sami a na okraji spo-lečnosti. Rodina, která tuto lásku, i když nedokonale, žije, je nejvážněj-ším zprostředkovatelem mírové bu-doucnosti.

V protikladu k tomuto poslání se bohužel rodina nezřídka dnes uka-zuje jako místo napětí a násilí nebo jako oběť nespočetných forem násilí, jež poznamenávají dnešní společ-nost. Napětí lze pozorovat ve vzta-zích uvnitř rodiny. Je způsobeno mnoha faktory: nezaměstnaností, kdy jeden člen rodiny nemůže najít práci, pokušením hedonismu a kon-zumismu, spory mezi rodiči a dětmi. Bolestným jevem dneška jsou roz-vody, které se stávají skutečnou metlou dnešní společnosti.

V mnoha částech světa dochází ke krvavým konfliktům, jejichž prv-ními oběťmi se stávají vždy rodiny. Jak je možno v této souvislosti nemyslet na krvavý konflikt mezi etnickými skupinami v Bosně -Hercegovině? Tvář v tvář této bo-lestné realitě není dnešní společnost ve stavu nabídnout účinnou pomoc, často naopak projevuje trestuhod-nou lhostejnost. Duchovní a psycho-logické potřeby lidí, kteří byli za-saženi tímto konfliktem, jsou právě tak palčivé a důležité jako potrava a zaopatření. Je zapotřebí vytvořit ta-kové struktury, které navzdory po-kušení malomyslnosti a msty budou nositeli odpuštění a smíření. Tyto struktury mohou stát jedině na ro-dinách. Bohužel nenalzáme zatím žádnou stopu tohoto.

Na mnoha jiných místech zase pozorujeme děti zbavené rodinného tepla. Jsou tisíce těch, které nemají žádný domov a žijí na ulici, mnoho jich tragicky umírá, další se stávají oběťmi prostituce, prodeje drog a upadají do spárů zločineckých orga-nizací. Je nemožné nadále tento stav ignorovat. Společnost, která tuto situ-aci plodí, nikdy nepřispěje k míru...."

Boris Pasternak:

S M Y S L Ž I V O T A

*Být slavný? Ach ne, v tom to není.
To nepřenáší přes propast.
Nač archivem obkládat stěny
a nad rukopisy se stříst.*

*Cíl člověka je dát se druhým,
ne senzace, ne levný vkus.*

*Ne aspirovat na zásluhy
a nescházet svým bližním z úst.*

*A žít máš jinak, neskonale
jinak, než samozvaný host.
Tak, abys nosil lásku v srdci
a zaslechl volat budoucnost..*

*Jiní si po stopách tvé cesty
projdou tu svoji, každou píď.
A to, cos prohrál, od vítězství
ty sám nemusíš rozlišit.*

*Jen žádnou falší nesmíš zkřivit
svou pravou tvář, svůj obličej.
Jenom buď živý, duchem živý.
Buď srdcem živ, děj se co děj.
(Překlad J. Zábrany)*

citáty...

Jestli chceš, aby tě druzí po-slouchali, nevydávej žádné roz-kazy!
Sv. Filip Neri

Kdykoli vchází do tvého pokoje žena, vždycky vstaň, i kdybys byl sebevíc zaměstnán. Tím splácíš dluh své rodné matce, která ti sloužila vlastní krví i tělem.
Kardinál Stefan Wyszynski

Nevadí, když tě druzí neberou patřičně vážně. Bůh vidí jinak.
Kardinál Basil Hume

Dokonalost nespočívá v tom, aby se udělalo mnoho, ale aby se všechno udělalo dobře.
Sv. Maxmilián Maria Kolbe

Kdo pozoruje krátkost času a délku věčnosti, ten velmi rád a draze "prodá" svůj život ve službě Bohu.
Bl. Arnold Janssen

Hříšníkovi může pomoci pouze ten, kdo zná vlastní náklonnost ke hříchu a objevil Boží odpuštění.
Jean Vanier

O kolik zlepšíte a zvětšíte své duše, o tolik zdokonalíte i vaše zákony.
Adam Mickiewicz

Neoddělujte Ducha svatého od hierarchie, od církevní struktury, jako kdyby bylo možné jít za jedním, za Duchem a zavrhnout to druhé - církev.
Papež Jan Pavel II.

Dívám se na Ježíše v Eucha-ristii. Což vymyslela Jeho láska něco ještě krásnějšího? Když On je chlebem, i my buďme chlebem!
Sv. Albert Chmielowski

Tři věci zůstaly z ráje: hvězdy, květy a oči dítěte.
Dante Alighieri

Úmysly apoštolátu modlitby

ÚNOR 1994 - ÚMYSL VŠEOBECNÝ

Aby světový den nemocných pomohl nalézt tvář trpícího a oslaveného Krista v našich nemocných.

ÚNOR 1994 - ÚMYSL MISIJNÍ

Aby se dostalo nemocným v rozvojových zemích - hlavně těm, kteří trpí nakažlivými chorobami a AIDS - v poslední fázi jejich života potřebné péče.

Sv. Otec nás upozorňuje na naléhavou nutnost zajistit potřebnou péči lidem, jejichž život se pro nemoc chýlí ke konci. Jednou z těchto nemocí je AIDS, jež se nezděditelně šíří. I v našich zemích jsou již osoby s klinickými příznaky tohoto onemocnění - a přibývá jich. Statistiky Světové zdravotnické organizace - zkratka WHO - jsou alarmující. Podle jejích zpráv žije dnes na světě 14 milionů postižených virem HIV, z toho milion dětí. Klinické projevy jsou již u více než dvou milionů. Podle předpokladů WHO bude ro-ku 2 000 - tedy za 7 let! - na světě 40 - 50 milionů takto postižených, z toho 10-15 milionů klinických případů. Tragickým následkem jsou sirotci po rodičích, kteří na tuto nemoc již zemřeli. Roku 2 000 jich bude 5 - 10 milionů, z nichž mnozí budou nakaženi nemocnou matkou.

Nemocnice v rozvojových zemích nestačí zaopatřit běžné pacienty a raněné a ty, kteří jsou v poslední fázi života, posílají do rodinné péče: stanoví jen diagnózu a počáteční léčbu. Z toho vyplývá, že nemocní jsou odkázáni na pomoc rodiny, církvi a státních zařízení. Skupiny lidí, kteří se o tyto pacienty starají, tvoří ošetřovatelky a dobrovolníci, kteří jim poskytují základní informace a pomoc. Jejich hlavním úkolem je pomáhat nemocným překonávat strach, hněv, zoufalství, odmítání a touhu po pomstě. Pomáhají jim, aby se přizpůsobili novému životnímu stavu, aby pracovali dokud jen mohou a aby se starali o budoucnost rodiny, aby chránili své partnery a rodinu, pokud ještě nejsou nakaženi. Zvláštní péči věnují kojencům a dětem, postiženým AIDS. Musí dávat jasné a rozhodné rady dospívající mládeži. Izolace není nutná, ale je třeba dbát na různá opatření, sterilizaci, desinfekci, čistotu atd.

Nemocní, o které je takto v poslední fázi života postaráno, očekávají smrt s ujištěním, důstojností a odvahou posilovanou vírou jejich rodiny a obce. Vědomí, že konec bude bolestný se zatemněním jasné mysli, vrhá stín, který může prozářit jen paprsek víry.

-hj-

ÚMYSL 1994 - ÚMYSL NÁRODNÍ

Aby naše společnost měla porozumění pro solidaritu s ne-mocnými a zdravotně trvale postiženými lidmi a byla jí schopna prakticky uplatňovat.

Maria ve světle víry

2. Matka Páně - Matka Boží

(Leo Szeffczyk)

Kde však má víra ještě pevný zá-klad, tam je vnitřní přiměřenost, ba co více, nezbytnost titulu Matka Bo-ží pro Marii zcela srozumitelná. Na toto zdůvodnění se odvolávají otcové teologové staré doby. Není možno se jej vzdát ani dnes, neboť Kristus, jediný nositel božské i lidské přiro-zenosti, spojuje obojí v jediné osobě, v osobě Slova. Kristus byl jeden a týž Bůh a člověk současně, stejně nesmíšený jako nerozdělený, jak to prohlásil koncil v Chalkedonu (DS 302). Jelikož však "porodit" a "být matkou" se vztahuje vždy k osobě (nikoli jen k jedné přirozenosti), mu-sí být Maria, která porodila Slovo, které se stalo tělem, uznána za mat-ku nerozdělené osoby. Kristus je tu-díž podle víry církve i jako člověk pravý Boží Syn. Proto je, v přísné obměně této věty, také jako Bůh pravým Synem Mariiným. Je totiž jako Bůh i jako člověk jedna a táž osoba. Být matkou se ale vždy vztahuje k osobě dítěte, i když tato osoba, jako je to v případě Ježíše Krista, má dvě přirozenosti.

Ovšem proti učení starokřesťan-ských koncílů se dne namítá, že jsou to důvody pro moderního člověka nesnadno pochopitelné, neboť jsou založeny jednostranně na teoretic-kých pojmech "přirozenost" a "oso-ba". Především pak pojem "přiro-zenost" prý není možno používat stejnou měrou o tom, co je božské a co lidské. Nicméně tato námitka se týká především výpovědi o božské přirozenosti, kterou nemůžeme for-mulovat jinak než s použitím lid-ských pojmů.

Snad by nebylo nutno proti no-vém interpretaci nic namítat, kdyby postihovala to, co je původním smy-slem dogmatu. Tak je možno to, co je míněno jednotou přirozeností v osobě Božského Slova, vyjádřit ta-ké takto: Lidská bytost Kristova je něco samo o sobě duchovního, co vypovídá současně o souvztažnosti na Boha. Ale Božská existence Slo-va spočívá podstatně ve vztahu Syna k Otcí. Nakolik se Syn stává člově-kem, vkládá svou lidskou přiroze-nost do věčného vztahu Syna k Otcí, neboli: přibírá spolu i to lidské do svého božského pohybu, do své dy-namiky, do svého odevzdání se Otcí. Jelikož podmětem tohoto pohybu Sy-na k Otcí je jeho osoba, je lidství do oné dynamiky Slova vůči Otcí včle-něno, je jí nesen a sloučeno s ní do nedělitelné jednoty. Ale tato jednota vznikla jen tím, že se Kristus stal člověkem skrze své narození. Proto je žena, která porodila Krista, sou-částí tohoto procesu a může se na-zývat "Matkou Boží". Tento nejvyšší Mariin titul souvisí tedy hluboce s tajemstvím božsko-lidské jednoty Ježíše Krista. Proto také koncilní otcové v Efezu věděli, že v otázce božského mateřství Mariina se jedná také o jednotu v Kristu. Když přijí-máme pro Marii tento titul, je za-jisté i přijetí jednoty božské a lidské přirozenosti v Tom, který se stal člověkem. Jestliže bychom jej naopak odmítali, pak by byl Kristus rozdělen na dva subjekty, božský a lidský.

Ti, kdo vyznávají tuto víru, nenechají se zmýlit ani námitkou, že Maria nemohla mít božskou přirozenost po devět měsíců ve svém lůně; vědí, že se zde nejedná o sepa-ované, vyděleně pojímané božství, nýbrž o tajemství Boha, který se ja-ko osoba stal člověkem. Bylo by to překrucením a odvoláním tohoto tajemství, kdybychom Marii nazvali jen rodičkou člověka.

Z dějin tohoto výsostného titulu je možno poznat, že Marii bylo toto vyznamenání přiznáno, aby bylo ochráněno Kristovo tajemství a současně aby se posílilo toto pro křesťanství ústřední mystérium. Vy-zdvižení významu Mariina stojí tedy jednoznačně ve službách samého Krista.

Proto rovněž evangelická věrouka a teologie, která staví především na obhajobě jedinečného postavení Kristova, nemá vůbec žádné námitky proti tomu, aby byl Marii přiznán tento titul jako zvláštní znamení její osoby. Tak mohl K. Barth prohlásit: "Označení [Matka Boží] pro Marii bylo a je smysluplné, přijatelné, ba nutné jako pomocná christologická teze... Tato věta říká ale především toto: ten, koho Maria porodila, nebyl nikdo jiný, nikdo druhý kromě toho, že to byl Syn Boží." Podobně říká H. Vogels: "Jakožto vyvolená k jediné a jedinečné službě ... je Matkou Boží, je Matkou víry, stejně jako byl Abrahám otcem víry". Sám Luther zná shodnou chválu na Matku Boží a vyznává: " [Velké věci] nejsou nic jiného než to, že se stala Matkou Boží, a k tomuto úkolu obdržela to-lik a tak velkých darů, že to nikdo nemůže pochopit... Proto, jedním slovem, pokud někdo pochopil všechnu její čest, pak ji nazývá Matkou Boží".

Toto vyznání reformátorovo je proto tak důležité, že v proudu ne-zkresleného náboženského myšlení bez obav ze zastínění Kristova lesku přiznává i Matce jedinečnou čest a významné postavení mezi všemi tvo-ry. Tak si bylo jak katolické tak původní evangelické myšlení vědo-mo toho, že je namístě probouzet úctu a chválu jména a postavy Mat-ky Boží. Ale tato úcta je možná je-dině proto, že tento titul vnitřně a podstatně obsahuje plnost důleži-tých náboženských momentů, které vypovídají o významu Mariina tajem-ství jako takového.

Význam tohoto titulu pro Krista, tzv. christologický význam, byl již naznačen. Toto označení a v něm obsažená skutečnost božského ma-teřství potvrzuje novým způsobem Božství Ježíše Krista, stejně jako či-ní nerozdělitelnou jednotu božské a lidské přirozenosti Spasitele.

Jelikož však (právě pomocí titulu Matka Boží) se Božství spojuje s lid-ským mateřstvím, získává lidská skutečnost Božského Vykupitele ta-kové prohloubení a zakotvení ve stvořitelském a přirozeném řádu, že těsnější a intenzivnější si vůbec ne-umíme představit. V tom ale spočívá také něco velmi významného pro výpověď o mohutnosti a hloubce, s jakou vstupuje pojem vykoupení do křesťanského chápání. Když se Božský Vykupitel podřídil lidské matce a začal své dílo tím, že se "stal člověkem z ženy" (neboť již jeho narození bylo skutečně předehrou vykoupení), pak z toho již vyplývá, jak hluboce proniklo vykoupení do světa stvoření a do celé přírody a může toto vše také od základu pro-měnit. Díky Mariinu božskému ma-teřství se vymyká křesťanství jako náboženství vykoupení každému jen čistě teoretickému a idealistickému pojetí, jako by šlo jen o ideu o pro-měně světa anebo o program na zlepšení poměrů mezi lidmi. Již to přináší a uskutečňuje změnu v při-rozené skutečnosti světa, když je jis-té, že Vykupitel přijal lidskou při-ro-zenost z Ženy a Matky. Tím se zmē-na světa, kterou slíbil Bůh a kterou je možno očekávat jediné od Boha, stala jednoznačnou přirozenou po-zemskou skutečností. Tím, že Bůh požádal Marii, aby se stala matkou Bohočlověka a Spasitele, zařídil a již na samém začátku potvrdil, že bož-ská spása má proniknout a promē-nit všechno lidské a spolu s tím i všechno stvořené až k samým kořenům bytí. Božským mateřstvím Panny Marie získalo Boží spasitelské dílo svůj rozhodující vliv na všechno tělesné, materiální a stvořené ve svē-tě. Tak bylo založeno křesťanství již v Marii, Matce Boží, jako ztělesněná skutečnost pro tento svět, a to v úpl-ném protikladu k onomu čistě idea-listickému nebo gnostickému pojetí o spasitelné ideji nebo osvobozující myšlence.

Jenomže takový intenzivní zájem o lidství svědčí nejen o intenzitě a naléhavosti božského vykoupení lid-stva. Jelikož se zde jedná u Ženy Marie, stojící na straně lidstva, o ak-tivní konání a činnou spolupráci s Bohem v Ježíši Kristu, je zde zdů-vodněn božským mateřstvím také aktivní vstup člověka do vykupitel-ského díla, t. zn. Marii zde připadá aktivní podíl na uskutečnění díla spásy.

Jelikož však z hlediska dějin spá-sy je zcela pochopitelné, že žádná vlastnost Mariina nemá jen soukro-mý a individuální význam, nýbrž stává se součástí celé spasitelské skutečnosti, má její božské mateř-ství také zvláštní význam pro církev, jejímž posláním je udržovat ve světě dále sílu vykupitelského působení. Církev obdařená božským mateřstvím Panny Marie získává již od sa-mého vzniku zvláštní podstatu a strukturu: stává mohutnou silou naplněnou božským životem, taju-plným Tělem a Matkou, kterou li-dem zprostředkoval sám Kristus, neboť ona jej nosila ve svém lůně. (To je něco zcela jiného než časté dnešní představy o církvi jako o spo-lečenské síle, je to na hony vzdálené oněm mylným náhledům na církev jako na nějaký ústav pro regulaci morálky nebo instituci pro vyšší vzdělávání lidského rodu). Tak se odvíjí od božského mateřství pod-statný vztah k milostiplnému mateř-ství církve. Jak silně se musí při popírání božského mateřství Mariina změnit i obraz církve, ukazuje osud některých novějších teologů, kteří spolu s kritikou titulu Matka Boží konstatují: Milujeme církev .. ale ne jako matku (H. Küng).

Konečně božské mateřství Marii-no určuje a jednoznačně kvalifikuje vztah k Bohu a ke Kristu i u jedno-tlivce. Pro člověka se sice otevírají několikere cesty k Bohu a způsobů, jimiž Bůh přivádí člověka k sobě, je bezpočet. Ale když si Bůh v Ježíši Kristu posloužil také lidským mateř-stvím, aby získal přístup k lidem, otevřel tím člověku

jedinečnou a pro něho dokonale přizpůsobenou cestu k Bohu. Matka Boží Panna Maria dává zazářit onomu přátelskému vztahu Boha k člověku, jak nám jej zjevil Kristus, v lidsky dobrotivém a hřejivém světle. Není nutno jako ve středověku vidět v Kristu nejdříve přísného soudce a pak teprve dělat zvláštní místo pro laskavost a do-brotu Matky. Bůh tehdy vystupoval vůči stvořenému a padlému člověku jako nestvořený, svatý a nekonečně vyvýšený. Ze Bůh při vši své vyvý-šenosti prokazuje také lidské pocho-pení a lidské přátelství, není v ničem tak zřetelné jako v tom, že se stal člověkem z Ženy, která je Matkou Boží. Jako taková zahaluje Maria ta-jemnou Boží moc do atmosféry lid-skosti, která nemůže být ničím ji-ným vyvážena nebo nahrazena.

(Překlad Lubomír Štula)

OTČE NÁŠ

Christoph Casetti, generální Vikář v Churu, Švýcarsko

3. Druhá prosba Otčenáše:

Přijď království Tvé

Království:

Žádný není osamocený

Evangelium je plné království Bo-žího. Ve slovech Ježíšových je krá-lovství Boží ústředním bodem, stejně v podobenstvích Pána a především v blahoslavenstvích. "Království - říše" vyjadřuje něco společného, so-ciálního. Když říkám "království", nejsem už sám, nýbrž ve vztahu k ostatním lidem. Uvědomím si, že nemohu být o samotě, že splývám s ostatními lidmi. Uvědomuji si, že mohu být plně člověkem jen s ostat-ními lidmi. Nikdo není sám.

Touha po Království dobra

Lidé odedávna toužili po šťast-ných královstvích. Ve světových ději-nách byly slavné a proslulé velké říše. Lidé si mysleli - nyní prožije lidstvo šťastné období. Můžeme při-pomenout říši Alexandra Velikého nebo říši římskou nebo Napoleona. Dnes jsme zase dosáhli takového okamžiku, kdy se svět chystá, aby vytvořil sjednocený svět, obepínající celou zeměkouli. Lidé doufají, že ře-šení všech velkých hospodářských a vojenských problémů přinese jed-notný svět se světovou organizací.

Království lidí?

Vytvoří se tak šťastný svět, ono Ježíšem zaslíbené království? Samo-zřejmě, že ne. Protože také v tomto království se budou lidé vzájemně nenávidět, také v tomto světě se bu-dou lidé vzájemně protežovat, také v něm budou lidé manipulováni - možná více než kdykoliv předtím. Také v tomto světě bude jejich svo-boda omezená, možná o to silněji, oč více se bude organizovat. Tedy krá-lovství Boží to nebude. Přesto budou křesťané pilně spolupracovat, proto-že angažovanost pro větší spravedl-nost má už s královstvím Božím něco společného.

Království Boží přijde...

V Otčenáši ale znamená "krá-lovství Boží" vládu Otce nad lidmi. To není jenom vnější vláda nějakého donucení, nýbrž právě vláda Otce, který nechává vycházet slunce na spravedlivé i nespravedlivé... Toto království nám může dát jenom On, neboť je to jeho království. Lidé chtějí jeho království. Má v něm být spravedlnost pro všechny, rovnost v naději, úcta ke každému, bratr-ství. Žádní hladovějící, žádní nemoc-ní, žádné třídy, rozdělení ras, žádné násilí. My křesťané chceme toto všechno také, s nemenší angažova-ností a přece úplně jinak.

...skrze kříž

Království spravedlnosti, míru a lásky mezi lidmi je pro nás vlastními silami zrovna tak nedosažitelné jako pro nevěřící, ale selhání nás křesťa-ny netlačí stejným způsobem, pro-tože my víme, že jenom skrze kříž Ježíše Krista může nastat království Boží. Kříž znamená ztroskotání. Ne-vyjadřuje jenom osobní ztroskotání, nýbrž společenství se všemi tro-sečnými. Ale v následování Ježíše víme také, že kříž je přechodem ke zmrtvýchvstání. Toto poznání dodá-vá veškeré práci křesťanů ve světě jistotu konečného úspěchu, kterou bezbožný člověk nemůže mít.

V Ježíši Kristu je království Boží už zde

Ale to není ještě všechno. Člověk by si to příliš ulehčil, kdyby po-važoval "království Boží" jenom za ono, které přijde na konci světa. Ne, království Boží je už nyní zde. Ono je Kristus sám. On je království Boží, On samotný.

Jan Křtitel je ten, který se dívá do posledních časů. Ježíš je ale tím, který říká: *"Království Boží je zde; není ještě zcela zřejmé, není zde v plnosti, ale je už zde."* V Něm je zde, protože v Něm se Bůh ujal vlády. Protože tu není žádný rozpor mezi vůlí Boží a vůlí člověka.

Království Boží a církvev

Církev není královstvím Božím. Ona je jenom místem, kde se království Boží může uskutečňovat ve slově zvěstování ve slavení svátostí a v prožívané lásce. Království Boží vyrostlo a roste ještě dnes. To znamená, že vůle Boží se prosazuje. Nehledme přece jen stále na to, co je zlé, co se nedaří, co se dělá špatně. Mezitím se děje také dobro, plní se Boží vůle, bez reklamy, ale přece! Vláda Boží se šíří více, než tušíme a než věříme. Je zde například v onom slepém chlapci, který řekl: *"Jsem už tři roky slepý. To znamená, že Bůh mi dal nějaké poslání. Je na světě tolik slepých a někdo se musí vy-skytnout, kdo toto k Bohu pozvedne a bude moci Bohu poděkovat i za tento nedostatek. To mohu udělat já a proto mám poslání ke všem sle-pým na světě."*

Doufáme v Království Boží

To není jenom fráze, když někdo říká: *"Království Boží je zčásti už zde a zčásti ještě ne."* V dnešní době musíme daleko více myslet na to, že království Boží je už tady. A musíme se vnitřně otevřít a říci: *"Přijď království Tvé - ke mě, ke všem a už teď."* Pak bude jistě také na konci věků. Pak bude prosba o příchod království Božího vyjádřením a prosbou křesťanské naděje.

Z K N I H
M A T I C E C Y R I L O M E T O D Ě J S K É s . r . o .

Herbert Madinger

Pane, co chceš, abych činil?

Naše doba je plna ďábelskosti. Staré slovo hadovo obíhá světem: "Budete jako Bůh! Všechno je ti do-voleno, všechno můžeš mít!"

Příteli, dokud jsi slepý, neuvidíš ďáblu. Čím více v tobě bude Kristus, tím výrazněji se před tebou vzpřímí had, tím ostřeji proti tobě vystoupí vojska ďábelská. Když Kristus přišel, otevřelo peklo své brány. Boj Kristův proti ďáblům jde celým životem Pá-ně, od pokušení na poušti až po zápas na Olivové hoře.

Na ... stádě vepřů ukazuje Kris-tus působení ďáblů: Víš, proč ti dva posedlí byli tak divocí, že jim nikdo nesměl přeběhnout přes cestu? Mír je jen u Boha! Má snad symbolický význam náklonnost ďáblů k prasa-tům? Pozoruješ, že ďábel zničí vše-chno, co mu připadne do vlastnictví? Celé stádo se pustilo střemhlav do moře a zahynulo ve vlnách. Věříš v působení ďábla ve svém okolí? Tu-šíš působení ďábla v sobě? Odkud pochází v tobě ta divokost, panovač-nost, vzdor? Jak to, že chceš dobré a jednáš už méně dobře? A dá-li ti Kristus poznat, jak ďábel působí, za-vřeš i ty před Kristem své oči? Prosili ho, aby z jejich kraje odešel...

Pane, otevři mi oči!

Pane, nauč mě bázní!

Pane, kdo mě vleče na cesty, po kterých jdu?

Kriste vítězný, ochraňuj i mne!

ZLATÉ A STŘÍBŘITÉ PAPRSKY

Ve druhém zjevení sv. Kateřině Labouré (27. 11. 1830 v Paříži, rue du Bac), P. Maria držela v ruce malý globus, obraz světa, který je v jejích rukách. A jak ho držela, na jejích prstech se ukázalo množství zlatých prsténků s drahokamy, které šířily světlo kolem dokola. Když globus zmizel, její ruce se rozevřely směrem dolů a vyšly z nich proudy světla, které přikryly zeměkouli pod jejíma nohama. Část těch paprsků byla zlaté barvy, ostatní byly stříbřité. Zlaté paprsky - řekla potom vidoucí - jsou milosti, které nám už P. Maria udělila, protože jsme ji o ně požáda-li. Ty stříbřité jsou neudělené milos-ti, protože nevyžádané. ..." (Eco, 108)

Zlaté a stříbřité paprsky... (tzv. "zázračná medailka")... Neříká nám to nic? Se svým Synem, Maria i dnes opakuje "Proste a bude vám dáno." Je nutné prosit o dary a milosti, které Bůh i ona si přeji nám dát. A je nutné prosit především o to, abychom se stali "obdaro-vatelnými": vždyť kolik milostí, po-moci a darů nedostáváme jednoduše proto, že, i když o ně prosíme, jsme tak uzavřeni a tak plní našich vlastních starostí a proseb, přání a představ, že jsme prostě - ne-obdarovatelní. Že, i "když nám něco dá, hned to ztratíme nebo zka-zíme", jak jednou řekla své modlitební skupině...

P. Maria se v Medjugorje poku-sila, "činem" i slovy ozřejmit nutnost prosby o milosti, které Bůh nám chce dát.

O tři roky později, P. Maria říká velmi jasně: *"Drahé děti, vyprošujte si u Boha milost, které On vám skrze mne dává. Já jsem připravena, vy-prosit u Boha vše, oč žádáte, aby vaše svatost byla plná. Proto ... ne-zapomínejte prosit, vždyť Bůh mi do-volil, abych vám obdržela milosti."*

V Evangelii čteme, že v Nazaretě Ježíš "mohl učinit jen málo zázraků, pro jejich nevěru"... Pro jejich uza-vřenost vůči Němu... My jsme na tom často podobně, nebo ještě hůř: prosíme a voláme o pomoc, ale vů-bec si neuvědomujeme a nepřipou-štíme skutečnost naší katastrofální uzavřenosti vůči Bohu...

Sv. Pavel nás poučuje, že *"ani nevíme, oč a jak se máme správně modlit... Proto Duch svatý, který ví..., se přimlouvá v našem srdci..."* (Řím 8,26-27). Jeho, Ježíšova a Mariina modlitba nemůže zůstat nevyslyšena. Proto je moudré, připojit se k té-to jejich Modlitbě v nás. Věřím, že to je podstatný element jak "modlit-by srdcem", tak "neustálé modlitby", k níž nás zve Evangelium... (viz Lk 18,1 a 1 Sol 5,16).

Proto P. Maria nám tolikrát při-pomněla nutnost "otevřít srdce", "modlit se za otevření uzavřených srdcí", "modlit se srdcem". Bůh nás chce obdarovat, a to mnohem boha-těji, než si vůbec můžeme předsta-vit; ale nemůže, protože, i když pro-síme, jsme příliš uzavřeni, soustře-děni na naše vlastní úmysly, pro-blémy, potřeby a přání... A P. Maria na to reaguje velmi energicky (a to uprostřed války!!): *"Prosím vás všechny, abyste přinášeli modlitby a oběti na mé úmysly, abych já je mohla přinášet Bohu za to, co je nej-potřebnější. Zapomeňte na svá přání a proste, drahé děti, o to, co si přeje Bůh..."* (25. 9. 91).

Pane Ježíši, Matko, "naučte nás se modlit", stále nás učte a pomá-hejte nám modlit se tak, abyste nás mohli vyslyšet!

M.D.

Úvahy o novém katechismu

Čtvrtý díl nového katechismu je věnován modlitbě. Celé toto dílo má 11. částí. Prvá část je věnována za-myšlení nad podstatou modlitby. Potom následuje neobvyklá kapitola. Aspoň z dosavadních katechismů nejsme na něco podobného zvyklí. Ta část je nadepsána: *Zjevení mod-litby*. Tedy jde o sledování toho, co znamenala modlitba v dějinách spá-sy. Především jde o modlitbu ve Starém zákoně. Jsou zde připome-nuty některé významné postavy a důležitá díla starozákonní modlitby.

Po úvodní části se uvádí známá věta, která bývala i ve starých kate-chismech: *modlitba je pozdvižení myslí či duše k Bohu*. To je vymezení sv. Jana Damašského. K tomu se dodává: *nebo prosba k Bohu o pravé statky*. Zamyšlení nad modlitbou v dějinách spásy je shrnuto do další věty: *Bůh volá neúnavně každého člověka k setkání se sebou*. Modlitba provází dějiny spásy jako Boží volání k člověku a jako lidskou odpověď na Boží výzvu. Zde je zajímavé to zdů-raznění, že se tak děje *neúnavně*. Toto volání se ozývá už za dob Ada-mových a provází každého člověka. Proto je zde ten výraz, že *Bůh volá neúnavně každého člověka*.

Někdo by ovšem mohl namítnout: A jak to, že je tolik nevěřících? Odpověď zní, že Bůh volá každého z nás, ale nikoho nenutí. Vždyť stvořil člověka svobodného, aby byl jeho obrazem a podobou. Na rozdíl od lidí nedělá Bůh hlouposti. Když jednou dal člověku svobodu, tak mu ji nebude vzápětí upírat a nutit mu něco. Pokud se někdo od Boha odvrátí, tak to volání v sobě umlčuje anebo je přehlušuje něčím jiným. Dává se raději oslovit pochybnou re-klamou, lacinou lží ze sdělovacích prostředků nebo jinými lákadly to-hoto světa. A na tu výzvu, která je nejdůležitější pro jeho růst jako člověka, jako tvora, stvořeného k Bo-žímu obrazu a podobě Božího dítěte zapomíná. Člověk však v hloubi srd-ce touží po Bohu, a i když si myslí a rozhoduje se pro něco stvořeného, tedy v tom vždy hledá Boha; tam ho však nenachází a proto zůstává plně neuspokojen a smutný.

Avšak Písmo svaté nám nejednou připomíná i tu skutečnost, že Bůh žíznil po tom, aby člověk žil po Něm. Je to tedy vzájemné volání, ja-kési rezonování, vzájemná touha. Nový katechismus nám připomíná ze Starého zákona především dvě postavy: ABRAHÁMA a JAKUBA, a potom MOJŽÍŠE. Pokud jde o Abra-háma a Jakuba, tedy myšlenku modlitby postihuje v krátké větě: *"Abraháмова a Jakubova modlitba je jako boj víry, který je veden s dů-věrou v Boží věrnost a s jistotou v Bo-ží vítězství."* Toto vítězství je příslí-beno těm, kdo vytrvají. Dobře známe zaslíbení, která Bůh dal Abrahámovi a Jakubovi.

Modlitba vskutku není něco, do čeho by se promítaly jen lidské sna-hy, touhy a přání, ale je to boj, je to výzva k zápasu o dosažení něčeho jedinečného, výzva k boji o sebe-překonání. Modlitba jako boj víry. Ten boj musíme vést s důvěrou. Bůh je totiž věrný, on nás neopustí. Zároveň musíme bojovat s jistotou o vítězství. Bůh neopouští ty, kdo k Němu s důvěrou volají. Připomeň-me si skutečnost, že u Abraháma více vyniká myšlenka důvěry, avšak je tam i myšlenka boje. Vzpomeňme na ten okamžik úžasného vidění, které mu bylo dáno, a nyní se slétají draví ptáci kolem té oběti, kterou on připravil Bohu. A on vytrvale bojuje až do konce. Jako by to byl symbol jeho vnitřního zápasu. A Jakub - dostává jméno Izrael toho, že bojoval s Bohem, bojovník Boží. Neboli myš-lenka víry jako duchovního boje mimořádně vynikla v postavě Abra-háma a Jakuba.

Pro nás je to povzbuzení, aby-chom si uvědomili, že modlitba není jen nějaké utápění se v záplavě me-chanicky opakovaných slov, nebo jen oddávání se nějakým pocitům a nějakému vzdychání, či jen v roz-jímání o slově, ale je zápas. Má to být boj. Především boj o čistotu du-še, boj o smíření s Bohem a co nej-větší přiblížení se Bohu.

Další podivuhodný výraz nového katechismus zní: *modlitba je odpo-věd' na Boží podnět k osvobození Božího lidu*. To se projevuje zejména v životě a díle Mojžíše. Uvádí se tam, že Mojžíšova modlitba odpovídá na podnět živého Boha osvobodit Božího lidu. Je to obraz přimlvy jediného prostředníka Ježíše Krista. Modlitba je tedy **odpověď na podnět živého Boha k osvobození**. Dobře víme o tom, že v dějinách je stále znovu a znovu ohrožen nejenom jedinec, ale je ohrožena také lidská skupina, společenství, národ. Je ohrožen Boží lid. A Izraelitě v Egyptě jsou jakýmsi předobrazem Božího lidu. Tam se jednalo o jediný národ. Postupně nám Boží Slovo rozvíjí ten obraz, zahrnující celé lidstvo. Vždyť celá lidská skupina je milována Bohem. Bůh projevuje stále až ne-uvěřitelnou podnětnost k tomu, aby jeho vyvolený lid byl oproštěn zla, a to skrze jediného prostředníka - Ježíše Krista. Jako ve Starém zá-koně použil Mojžíše, tak v Novém zákoně použil Ježíše Krista. Tyto myšlenky stojí za hlubší uvážení.

Modlitba jako boj víry.

Modlitba jako osvobozující podnět Boží.

Co je to tedy modlitba? Nejen ně-jaké opakování něčeho, ale životní boj, zápas o svobodu. To se pak promítá v lidské nitru a to projevuje také v dějinách. Máme zajímavou zkušenost čtyřicetiletého boje o vnitřní svobodu. Dnes to ovšem ne-skončilo. Spíše lze říci, že jsou na místě ta slova Viktora Dyka: *Boj teprve začíná!* Daleko děsnější. Ja-ko by vzplála poslední vnitřní bitva s falešnou vnější svobodou, která strhuje člověka pomocí rozmanitých úchvatných vynálezů a sladkých vy-možeností spotřební společnosti na cestu otroctví, ponížení lidské dů-stojnosti a zkázy. Modlitba je po-zdvižení duše. Je to volání, kterým odpovídáme na Boží výzvu. Je zápas víry, který máme vést s důvěrou a ji-stotou vítězství. Tato Boží výzvy nás vede k většímu osvobození.

SK

I V D E M O K R A C I I J S O U
V Ě Z Ň O V Ě S V Ě D O M Í 2

Carol Everettová

Interrupční průmysl není lidu-milnou záležitostí, ale dobře zave-deným kšeftem. Dokazuje to Carol Everettová, podnikavá žena, která popisuje svůj život v knize "Šarla-tová dáma - zpovědi úspěšné potra-tářky."

Carol byla atraktivním děvčetem žijícím sexuálně již od 14 let - po uzavření manželství se podrobila sama interrupci - což ji nyní naplňuje velkou bolestí. Po svém rozvodu potřebovala peníze a začala pracovat na interrupční klinice.

Z každého umělého potratu měla provizi - její obchodní schopnosti jí zajistily místo spolureditelky kliniky. Celkem provedli 35 000 interrupcí. Vydělávala 15 000 dolarů měsíčně a do obchodu zasvětila i svou 14 le-tou dceru. Obchodníci mají v jedná-ní s matkami svou taktiku - nabízejí interrupci jako východisko z krize - prý nejlepší a nejsnadnější. Dítě v lůně je líčeno jako jakási látka, která nemá svého otce. Žádná inter-rupce není zdarma; pokud děvče nemá peníze, musí si vypůjčit nebo si najít krátkodobé zaměstnání. Lékaři provedou v průměru 11 in-terrupcí za hodinu, což přináší mzdu 800 dolarů za hodinu. Carol si chtě-la zajistit klientelu školních dívek - angažovala se v sexuálních "výchov-ných" programech - zvala je na kli-niku a poskytovala jim málo účinné pilulky. Cílem bylo dostat děvčata mezi 13-18 rokem pětkrát na klini-ku k interrupci. Měla ve svém stol-ku připravenou bibli pro případ, že by někdo řekl, že je to hřích. Carol odpovídala: "Pomáhám ženám, protože to Bůh chce."

Pod vlivem své vlastní zkušenosti nyní varuje, že matka cítí důsledky svého počínání celý život. Psycholo-gické účinky interrupce jsou nazý-vány postinterrupčním syndromem. Spočívá v depresích, alkoholismu, požívání drog a promiskuitě. Uzdra-vení musí začít přiznáním matky, že zabila dítě. Aby se odstranilo zabí-jení, je třeba se vrátit k modlitbě, která je hybnou pákou obrácení.

Carol se v roce 1983 obrátila v důsledku modliteb křesťanů a nyní se stala obhájkyň práva na život. Cestuje po celém národě se svým poselstvím. Je velmi mocným svědkem právě pro svou minulost v průmyslu zabíjení. Říká, že za 18 měsíců, kdy pracovala na klinice, tam 500 žen zemřelo nebo potře-bovalo větší chirurgický zákrok.

V Dallasu založila Life Network. Je kdykoliv připravena vydat své-dectví, mluvila mnohokrát na růz-ných shromážděních i v rozhlase a v televizi.

Církevní školy přežitkem?

Reportáž z Cyrilometodějské zákl. školy v Brně

Církevní školy patří v zemích s křesťanskou tradicí k nezbytné součásti školského systému. Ta-ké u nás po listopadu r. 1989 za-čaly růst jako příslovečné "houby po dešti". Proč tady jsou? Aby "konkurovaly" státním školám? Aby církev mohla vychovávat so-bě věrné nastupující generace? V čem se vlastně liší od státních škol? Nebo se kromě názvu v pod-statě neliší vůbec? Na tyto všeteč-né dotazy nám odpovídala ředi-telka Cyrilometodějské církevní základní školy na Lerchově ulici v Brně Maria Holíková a její zástupce Zdeněk Strašák:

Paní ředitelko, pane zástupce, když běžný občan slyší pojem "cír-kevní škola", myslí si, že jde o učeb-ní zařízení pouze pro věřící, ve va-šem případě katolíky. Je tomu tak, nebo ne?

"Charakter katolické církevní školy jasně vymezuje deklarace Druhého vatikánského koncilu "Gra-vissimus educationis". Ta nemluví o tom, že žáci musí být nutně kato-líky, ukládá ale závazek katolické duchovní orientace. Podle toho jsme postupovali při zakládání školy a tomu zůstáváme věni také dnes.

Naše škola respektuje svobodu vyznání, je otevřena všem žákům bez ohledu na víru, ale zároveň hlásá radostnou zvěst evangelia a výchovu zakládá na křesťanských principech."

Znamená ta, že i žáci z nevěřících rodin mají povinnost účastnit se vý-uky náboženství?

"Ne. Náboženství je u nás ne-povinné. K tomu, aby se i nevěřící děti seznámily s křesťanskými hod-notami, volíme tzv. ranní kruh každé pondělí. Znamená to, že po mši svaté ráno, již se účastní samo-zřejmě jen děti věřící, rozebírá třídní učitel potom se všemi žáky třídy nějaké duchovní nebo etické téma podle vlastního výběru a inspirace."

Náboženství jako předmět je u vás nepovinné. Existuje k němu tak jako na jiných školách alternativa ve for-mě etické výchovy?

" A n o . "

Co si žáci vybírají častěji?

"Je to zhruba půl na půl."

Kdy vznikla vaše škola a jaký je její právní statut?

"Funguje od 1. září 1992, je zřízena Cyrilometodějskou kongre-gací a má od prvopočátku právní subjektivitu. Poskytuje základní vzdělání žákům prvního až osmého (resp. devátého) ročníku. Je podří-zena ministerstvu školství a řídí se jeho učebním plánem pro základní školy."

Nedochází tady k rozdílům ve vý-kladu proti plánu ministerstva v ta-kových předmětech jako dějepis ne-bo občanská nauka, kde katolíci mají většinou odlišný pohled na ně-ktelé úseky této problematiky?

"Učitelé jsou vzdělaní a řídí se především nejnovějšími vědeckými poznatky i v těchto oborech, které jsou kdykoliv před kýmkoliv obhajitelné, takže k nějakým rozporům nedochází."

Kolik má v současné době vaše škola žáků a učitelů?

"Žáků je v současné době přes 400, jsou v 17 třídách. Pečuje o ně 24 učitelů a 4 vychovatelky řádové sestry z Kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje. Nechceme být pouze školou, nýbrž také společenstvím, což je důležitý výchovný prvek, na který klademe důraz. Naše metody spočívají především na vyváženosti mezi soutěživostí a spoluprací, při níž žáci jsou povzbuzováni ke zdra-vému sebevědomí, vzájemné úctě a otevřenosti k sobě navzájem."

Kritérium přijetí na vaši školu je dáno také faktory postoje rodičů k náboženství?

"Škola je církevní a jako taková by se měla i profilovat. Proto přihlí-žíme k náboženskému založení ro-dičů. Při loňském zápisu do prvních tříd si všichni rodiče přáli křesťan-skou výchovu pro své děti, i když nejsou všichni věřící.

Pro letošní školní rok k zápisu, který se konal v lednu, se hlásilo 95 žáků, přičemž volných bylo pouze 48 míst."

Tolik informace ze strany vedení školy. A co říkají žáci? Na to jsme se zeptali v šesté třídě. Jak posuzují rozdíl mezi církevní a státní školou, kterou nedávno ještě navštěvovali?

Žáci byli velmi sdílní, hoši více než děvčata:

"Je tady více demokracie než na státní škole, kam jsem chodil dřív, můžeme mít svůj názor, nikdo nás kvůli tomu nepovažuje za špatné nebo hloupé..." "je zde úplně jiný přístup učitelů k nám, žákům, snaží se s námi komunikovat, berou váž-ně to, co říkáme, nevidí v nás jenom hloupá děcka..." , když chceme uči-telům něco říct, tak nás trpělivě vy-slechnou a diskutují s námi, to na státní škole nebylo..."

Co k tomu dodat? Nic víc a míň než přání, aby taková svědectví žáků byla v církevních školách samozřej-mostí.

Radomír Malý

Nemocnice pro Život

Sdružení LIFE (Život) patří k nej-silnějším organizacím ochránců ži-vota nenarozených dětí ve Velké Británii a vůbec na Západě. Hlavní náplní činnosti je poskytování vše-stranné pomoci těhotným ženám v tísní, včetně ubytování ve vlastní síti azylových domů. Ochránci života také nedávno získali budovu, která jim snad v brzké době umožní usku-tečnění dalšího snu - otevření ne-mocnice, která by zaručovala po-skytování lékařské péče na vysoké úrovni nejen odborné, ale i etické.

Jeden ženský řád poskytl sdru-žení LIFE za neobyčejně velkorysých podmínek moderní budovu kláštera, která by pro nedostatek dorostu jinak zůstala nevyužitá. Nemocnice by měla zpočátku poskytovat am-bulantní gynekologicko-porodnickou péči a kurzy přípravy na těhotenství, přirozených metod plánování rodi-čovství apod. V první fázi se také počítá s otevřením oddělení pro po-stižené novorozence, s nimiž se zde bude zacházet jako

s cennými lid-skými bytostmi. Pokud zemřou, sta-ne se tak přirozenou cestou v čase, který nebude nijak urychlován, aniž by jim ze světa "pomohli" netrpělivi, necitliví dospělí. A ještě jedna medi-cínská lahůdka: v nemocnici by se rovněž měla provádět nejmodernější metoda léčby ženské neplodnosti, zvaná anglickou zkratkou NEST (natural egg sonographic transfer) - přirozený přenos vajíčka pomocí so-nografu. Tato metoda by měla v bu-doucnu vytlačit nepřirozené a mo-rálně nepřipustné umělé oplodnění a zabránit zneužívání lidských em-bryí.

Postupně se počítá s rozšiřová-ním služeb nemocnice. Měla by mít i lůžkové gynekologicko-porodnické oddělení, a také služba postiženým by se mohla rozrůst o denní sta-cionář.

Představitelka LIFE Anne Dib-ová o nemocnici říká: "Bude to středisko vynikajících lékařských služeb, které bude založeno na absolutním respektu k lidskému ži-votu od početí. Bude to znamení, příkladná alternativa toho, co po-skytuje svět. Bude to místo, kde bude těhotenství vítáno jako ra-dostná událost, a nikoli považováno za nemoc, kde bude každá těhotná žena v bezpečí, kde všichni, včetně uklízeček, budou obhájci života, kde si ženy budou moci být jisty, že ruce, které se jich dotýkají, jsou č i s t é ."

Nemocnice poskytne pracovní příležitosti lékařům a sestřám, pro něž je stále obtížnější vydržet ve státních zdravotních zařízeních pro jejich postoj k umělému potratu.

I v Británii je gynekolog, který je pro život, považován za jakýsi vzác-ný hmyz. Netýká se to však jen gy-nekologie - kultura smrti se dnes projevuje již i v pediatrii, geriatrii a dokonce i v paliativní medicíně.

Za zmínku jistě stojí i to, že vše-chny služby nemocnice budou zdar-ma, financovány jak z fondů zdra-votního pojištění a místního rozpoč-tu, tak z darů sponzorů. Spolek ka-tolických lékařů např. poskytl ultra-zvukový přístroj pro metodu NEST. Podobných nemocnic by sdružení LIFE chtělo mít v budoucnosti celou síť.

A nám nezbyvá než se bez závidy, ale přece jen toužebně ptát: Jestli-pak se také naše ženy dočkají po-dobného zařízení?

Podle zahraničních zdrojů -lc-

Vatikán: Žádný mír na základě teritoriálního smlouvání

Vatikán: 11. 1. 94 (KAP) *Kon-flikt na Balkáně není podle názoru Vatikánu možno "řešit" tím, že se budou přemísťovat menšiny nebo dokonce vystavovat vyhubení. "Mír, který spočívá v teritoriálním smlou-vání, nemůže být trvalý." Mír je ovšem možný, jestliže mezinárodní společenství převezmou plnou odpo-vědnost a zajistí, aby byla respek-tována lidská práva a humanitní a mezinárodní právo.* To je obsah na-léhavé výzvy Papežské rady "Iustitia et pax" z 11. 1. 1994.

Nacionalismus nemůže být základnou pro mír

"Mír, který je produktem zstření a manipulace různých nacionalismů by byl falešným mírem. *Nespravedl-nost nemůže být nikdy podmínkou míru,*" zdůrazňuje Vatikán ve své výzvě ke Světovému dni modliteb za mír na Balkáně, který se uskuteční 23. ledna. Současně zdůrazňuje, že je to "zločinné zanedbání potřebné pomoci, jestliže jsou národy vysta-veny vzájemnému pobíjení a jsou ponechány, aby čekaly na mír, který by byl falešným plodem vyčerpání nebo vyhubení jednoho nebo dru-hého".

Vystoupit rozhodně proti fatalismu a rezignaci

Vatikán se domnívá, že mír na Balkáně je možný navzdory všemu tomu, co se tam děje. K tomu je ale nutné bojovat proti fatalismu a re-zignaci. Právě národy v Bosně a Hercegovině nechťely žádnou válku a po hrůzoplých zkušenostech ji chtějí ještě méně. Ještě před něko-lika roky to byla krajina "příklad-ného svědectví snášenlivosti" a sku-tečného vzájemného soužití. Je třeba více odvahy k tomu, aby byl vy-tvořen mír, než k tomu, aby se vedla válka, zdůrazňuje Vatikán. Mír dává přednost spravedlnosti a respekto-vání vlastní existence jakož i kultur-ní a náboženské identitě každé oso-by a každé společnosti.

Mírový návrh náboženským společenstvem

Jako zcela "anachronický" ozna-čil Vatikán návrh etnických čistek. Je to zcela "proti přirozenosti". Vý-zva hovoří zcela jasně, že **modlitba je "jediná zbraň církve, kterou na-sazuje pro dosažení míru"**. Vatikán apeluje výslovně na jiná náboženská společenství, aby tento mírový návrh společně přijaly.

Slovinsko: Spor o vánoční pastýřský list

Lublaň 11.1. 94 (KAP) V kruzích slovinské vlády a ve sdělovacích prostředcích blízkých vládě se setkal vánoční pastýřský list biskupů Slo-vinska s těžkou kritikou. Biskupové ve svém listě napadli politické a ekonomické zneužívání moci, za kte-ré jsou odpovědné "staré struktury" z komunistické éry, které obsadily mocenské pozice. Jak dále píší, dosažení nezávislosti "respektují přátelé v jiných zemích". Dnes se mohou i tito přátelé ptát, zda jsme se tehdy skutečně rozhodli pro demokratický právní stát a zda jsme skutečně skoncovali s komunistic-kou minulostí." Existují odůvodněné pochybnosti, zda odpovědná místa jsou rozhodnuta učinit ze Slovinska demokratický právní stát. V komentá-ři v nejnovějším vydání katolického týdeníku "Družina" odmítá slovinský teolog a prezident "Iustitia et pax" prof. dr. Anton Stres kritiku pastýř-ského listu ve sdělovacích prostřed-cích. *Existence "starých struktur" ve Slovinsku je nepopíratelný fakt.* "Spojuje je skutečnost, že se pro-sadili na vedoucí pozice v ekono-mice, sdělovacích prostředcích a ve státní právé. Spojili se, aby si za-jistili

materiální moc a tím vliv na moc politickou. *Oprávněně tedy bis-kupové kritizovali nikoliv určitou politickou stranu, ale tuto nevidi-telnou kliku, která je tak těsně spjata s komunismem.*"

Bělehradský arcibiskup proti etnickému dělení Bosny

Katolický arcibiskup v Bělehradu Franc Perko se v interview pro list Borba vyslovil se vši rozhodností proti etnickému dělení Bosny. Arci-biskup poukázal na to, že v bosens-kém státě představují křesťané vět-šinu. Kdyby však došlo v Bosně ke vzniku muslimského státu, vznikly by tím podle Perka předpoklady pro vznik islámského fundamentalismu. To by bylo nebezpečné pro celou Evropu. Bosenský islám nebyl do-sud fundamentalistický, měl spíše zvláštní evropský ráz. Současná si-tuace však v tom mnohé změnila. Vznik fundamentalistického státu pokládá Perko v případě rozdělení země za evidentní.

V interview se arcibiskup dotkl ta-ké možnosti papežské návštěvy v zemi. Podle jeho názoru není mož-no za současných poměrů tuto ná-vštěvu očekávat. Jak arcibiskup sdělil, hovořil v loňském listopadu na toto téma s papežem během ná-vštěvy "Ad limina". Sv. Otec k tomu řekl, že nemá zájem navštívit pouze Chorvatsko. Přicestuje do Zagrebu jedině tehdy, až bude moci navštívit také Sarajevo a Bělehrad.

V Konigsteinu na mezinárodním kongresu Kirche in Not (Církev v tí-s-ni) potvrdil arcibiskup Perko zprávy západoněmeckého tisku, že rozbuš-kou krvavých událostí v Jugoslávii bylo rozhodnutí některých západ-ních loží ve spolupráci s jistou ame-rickou organizací. Nemůže nás proto udivit, že Evropa "nebyla schopna" účinně zasáhnout...

Papež varuje před vyhoceným nacionalismem

Papež Jan Pavel II. varoval před obrožením "vyhocených naciona-lismů" především ve východoevrop-ských zemích a na Balkáně. To je "velký úkol a nový scénář" v Evropě na cestě k jednotě, říká papež v do-pise italským biskupům "O odpo-vědnosti katolíků v současné ho-dině". Je nezbytné mobilizovat všechny síly, aby se Evropa sjed-notila a současně byla přínosem pro zajištění budoucnosti ve spravedl-nosti, solidarity a míru pro všechny národy. "Etnické a kulturní zdi a předsudky" je nutno zbourat a exis-tující rozdělení na západ a východ, sever a jih překonat, píše Jan Pavel II. S velkou starostí poukázal ovšem na to, že *některé současné síly redu-kují existenci Evropy a svá jednání na "čistě hospodářskou a sekulární dimenzi". To je v rozporu s křesťan-skou orientací evropských zaklada-telů* jako byli Konrad Adenauer, Maurice Schuman a Alcide de Gas-peri.

ZE SVĚTA...

* V Římě náhle zemřel ve věku 54 let šéfredaktor italského vydání vatikánského deníku L'Osservatore Romano Sergio Trassatti. Byl znám jako osobní přítel Sv. Otce a zároveň oddaností církvi.

* Předseda iránského parlamen-tu Alí Akbar Nátegh Núrí označil navázání styků Vatikánu s Izraelem za "urážku svatých proroků".

* Poprvé od vzniku SRN došlo k vážnějším rozporům mezi koalič-ními stranami CDU a CSU. Bavorští křesťanští sociálové především od-mítají případnou koalici se sociál-ními demokraty, kterou CDU tak zcela nevylučuje.

- V Estonsku se stupňuje kon-flikt mezi prezidentem Merim a pre-miérem Laarem. Důvodem jsou per-sonální spory kolem obsazení klíčo-vých ministerstev.

N E D O S T A L " S T Á T N Í S O U H L A S "

Vietnamská vláda neudělila sou-hlas s nominací biskupa Nicolase Huynha van Nghi na apoštolského administrátora arcidiecéze Ho Či Mi-nu (býv. Saigonu). Biskupa Van Nghi jmenoval v srpnu papež Jan Pavel II.

Co je "nezodpovědné"

Němečtí katolíčtí biskupové se ve svém nedávném prohlášení energic-ky ohradili proti názorům, že postoj katolické církve v otázce regulace početi tváří v tvář prudkému růstu světové populace je "nezodpovědný". Biskupské prohlášení připomíná ce-lou řadu papežských i jiných doku-mentů vyzývajících k zodpovědnému plánování rodiny. To se ale musí dít mravnými prostředky a nikoli inter-rupcí, umělou antikoncepcí a steri-lizací.

Zodpovědné plánování rodičovství je neoddělitelné od zodpovědného sexuálního chování.

" M A R X I S T I C K É K Ř E S Ť A N S T V Í " ?

Nastupující století přinese prý éru "marxistického křesťanství". S touto rádoby "prorockou" vizí vystoupil bývalý ministr kultury Nika-raguy v sandinovské vládě Ernesto Cardenal, katolický kněz suspendo-vaný Svatým stolcem za to, že proti Kodexu kanonického práva zastával politickou funkci.

V E P R O S P Ě C H B E Z D O M O V C Ů

Devatenáct rodin bezdomovců, vyhozených na ulici z nelegálně obý-vaných bytů, přijaly dvě pařížské katolické farnosti. Mezi postiženými byly i děti včetně patnáctiměsíčního nemluvněte. Rozkaz k vyhození těchto rodin vydaly pařížské úřady. V jejich prospěch intervenovala církev, ale bezvýsledně.

**Nevím, proč se divíš. - Nepřátelé Krista nebyli nikdy rozumní.
Když Lazar vstal z mrtvých, myslil sis možná, že se měli poddat a uznat Ježíše za Boha. - Ale ne:
"Zabijme toho, kdo dává život", řekli.
Dnes je to stejné jako včera.**

Bl. Josémaría Escrivá de Balaguer

Rudolf Závodný

Vedení

*Svatý Ludvík Maria
Grignon z Monfortu*

*nás vede k Marii Panně
vzkříšeným ránem.*

*Bezpečně, jistě.
Nepotřebuje eskortu.*

*Jen duši, dobrou vůli
a modlitbu. Amen.*

Princip solidarity

Co to je solidarita? K čemu vybízí a odkud se bere? Hledejme její pů-vod v evangeliu. Její smysl nejlépe vystihují slova P. Ježíše: "*Neste bře-mena jeden druhého a tak naplníte zákon Boží.*" Být solidární tedy zna-mená nést břemena druhého člově-ka, pomáhat mu v životních těžko-stech, sdílet s ním jeho lidský úděl.

Každý člověk je povinen rozvíjet vlastní osobnost, ale mimo to usi-lovat o uskutečnění těch hodnot, které může rozvíjet jen ve spole-čenství s druhými. Všichni patříme do jedné lidské rodiny, všichni jsme spojeni poutem těla a krve, práce a řeči i neviditelným tkanivem kultur-ních vazeb. Ne všichni a ne vždy si však tuto sounáležitost uvědomu-jeme.

Předpokladem solidarity je svědo-mí, které představuje přirozený "etický smysl člověka". Svědomí - podobně jako rozum a vůli - může člověk cvičit, ale může je i zanedbat, přehlušit a zřeknout se ho. Svědomí je hlas, který stále zní v srdci člověka. Jeho prostřednictvím mluví k člověku Bůh. Krásně to vystihuje pastorální konstituce Radost a na-děje II. vat. koncilu v kapitole "**Dů-stojnost svědomí**": V hlubinách svědomí odkrývá člověk zákon, který si sám nedal, ale který musí poslouchat. Jeho hlas ho nestále vybízí, aby miloval a konal dobro a vyhýbal se zlu. Svědomí je nejtaj-nější střed a svatyně člověka, kde je sám se svým Bohem, jehož hlas mu zaznívá v nitru." Člověk ovšem musí své svědomí vychovávat, zjemňovat ho.

Solidaritě není možné vnutit z vnějšku. Tato ctnost vzniká z do-bré vůle člověka, z dobroty srdce. Solidarita se obrací ke všem a není proti nikomu, protože vychází z lás-ky k bližnímu. P. Ježíš říká: "*Coko-liv jste učinili jednomu z mých nejmenších bratří, mně jste učinili.*" A sv. Jan Křtitel kladl lidem na srdce: "*Kdo má dvoje oblečení, dej tomu, kdo nemá žádné, a kdo má co k jídlu, udělej to také tak*" a tím vy-zýval k vzájemné solidaritě.

Závislost moderní společnosti, kde "všichni závisíme na všech" ve všech oblastech lidského života, by měla vést i ke vzájemné solidaritě chápané jako mravní povinnost.

Bývalý profesor na papežské univerzitě Gregoriana v Římě P. Johannes Schasching, S. J. říká, že solidarita popírá společnost tak, jako pilíř stavbu gotického dómu nebo ocelová konstrukce mrako-drap.

Uvést solidaritu do souladu se svobodou se však u nás příliš nedaří. Mnozí ani solidární být nechtějí, protože prosazují své sobecké cíle (získat bohatství, moc, popula-ritu).

Příkladem nám může být milo-srdný Samaritán. Vidí v příkopě ra-něného člověka a v tom okamžiku zapomíná na všechny společenské přehrady, ujímá se ho, ošetřuje ho, odpovídá činem na jeho volání o po-moc.

Papež Jan Pavel II. vyzývá ve svých sociálních encyklikách k ši-roké mezinárodní solidaritě s rozvo-jovými zeměmi, protože si je vědom toho, že mír na světě může být na-stolen jen na základě vzájemné solidarity bohatých s chudými. Vyvstá-vá však reálná hrozba, že řetěz solidarity se přetrhne už v základní spo-lečenské buňce, v rodině, protože konzumní společnost svádí člověka, aby se pevně nespojoval s druhým člověkem, ale pohlížel na partnera a na děti jen jako na jednu z věcí, kte-rou může nebo nemusí mít podle vlastní chuti. Odcizení se děje i ve světě práce, kde se lidé více zajímají o pracovní výkon, než o účast na pravém solidárním společenství. Ještě horší je situace nezaměst-naných, kteří jsou prakticky vy-loučeni ze solidarity společnosti. Encyklika Centesimus annus uvádí ještě jeden důvod, proč mizí soli-darita: krize demokracie. Jan Pavel II. je přesvědčen, že ztráta solidari-ty ve společnosti se musí brát vážně jako hospodářská krize.

Polský filozof Josef Tischner ve své "**Etice solidarity**" říká: "*Zákla-dem solidarity je svědomí a popudem k jeho probuzení je volání o pomoc člověka, kterého zranil jiný člověk. Solidarita vytváří zvláštní mezilidské vazby: člověk se spojuje s druhým člověkem k ochraně toho, kdo pomoc potřebuje. Já jsem s tebou, ty jsi se mnou, jsme spolu - ale pro něho. Nej-prve je zraněný a jeho volání, pak se ozve svědomí, které toto volání usly-ší a pochopí.*"

Alexandr Solženicyn popisuje v knize "**Jeden den Ivana Děnisoviče**" jeden den v sovětském kon-centračním táboře na Sibiři. Starý koncentračník dává nově příchozímu rady, jak v tomto peklu přežít. "*Zde vládne zákon tajgy. Člověk člověku je zde bratrem a přítelem!*" Jinými slovy: nelidské podmínky gulagu lze překonat jen vzájemnou solidaritou.

Ing. Cyril Martinek

" J E D I N Ý D O B R Ý J E B Ů H "

(SROV. MT 19,17)

Tato slova Ježíšova jsou nám hlubokým poučením na naší du-chovní cestě a souvisí s jeho jinými slovy: "všechno co jsme měli učiniti učinili jsme, služebníci neužiteční jsme." (Lk 17,10) Jak často se však objevuje v naší řeči slůvko já. To dobré "já jsem vykonal", to "já jsem pomohl", to já a zase jen já. Ale naše cesta, která vede k Bohu, je cestou zmenšování ega, zapření toho malého já. "On (Kristus) musí růsti a já se menšit," (Jan 3,30) řekl Jan Křtitel a tak vyjádřil duchovní úkol všech. Naše ego má dát místo Bohu v našem srdci, aby tak Pán mohl působit skrze nás. Je třeba pěstovat oddanost, ale tato oddanost má být intuitivní, moudrá. Jen hlubokým nasloucháním a ztišením pochopíme, co správná odevzdanost znamená. Vědomí pokorné závislosti tvora na Tvůrci má být znovu a znovu připomínáno a uvědomováno. "Beze mne nic nemůžete činiti," (Jan 15,5) to je ono vědomí závislosti každé stvořené bytosti na svém Stvořiteli.

V tomto světě párů protikladů dobra a zla, radosti a bolesti, světla a temnoty se po nás žádá roz-lišování. Toto rozlišování má být zároveň stálou bdělostí, aby tak milost Boží, milost oběti Ježíše, mohla být využita při statečnosti ne-sení vlastního kříže a v naději na vzkříšení.

Rozlišování v párech protikladů dobra a zla má být prostoupeno du-chem shovívavosti a dobré vůle. Rozlišování, které chápe nedoko-nalosti lidí s duchem tolerance, ale zároveň je pronikavě vnímavé ke všem maskám a úskokům zla. Od-haluje Anděla temnoty, který se vydává za Anděla světla. V tomto rozlišování zůstává mysl stále bdělá, bdělá nad zlem démonů, bdělá nad nedokonalostmi lidí, bdělá nad svý-mi vlastními sklony, nad svými vlastními náklonnostmi i nelibostmi. Taková rozlišující bdělost a čistota mysli je zdrojem pokoje, v kterém může být stále přítomná Boží milost vnímána.

V tomto světě vývoje a tedy ne-dokonalém ponese člověk čas od času svůj kříž. Tomuto učiteli a třibiteli kříže se nemůže nikdo vy-hnout. Zde platí: "Vezmi svůj ka-ždodenní kříž a následuj Mne" (Mt 16,24). V následování slov Ježíše v jeho kázání na hoře blahoslaven-ství je naše cesta. V neustálém spo-jování pojmu kříže a vzkříšení je naše naděje. V naší mysli kříž a vzkříšení má vytvořit takřka jednu myšlenku. Potom kříž je prozářen nadějí, utrpení je prostoupeno tou-hou po životě věčně vědomém. Tento věčně vědomý život v Bohu je smy-slem života a všech životních zkou-šek. Přichází jako dar, ale součin-nost člověka je zároveň nutná.

Ing. Josef Kachlík

JAN HUS OPĚT NA SCÉNĚ

V lednovém televizním Křesťan-ském magazínu z Brna bylo opět vzpomenu-ta téma, které je a patrně ještě dlouho zůstane evergreenem našeho náboženského i politického života. Tuto tragickou postavu čes-kého středověku vzpomenu-li zvěč-nělý kardinál Beran na Druhém vatikánském koncilu i nynější Svätý Otec za své návštěvy naší vlasti v r. 1990. Při Biskupské konferenci ČR již funguje komise pro zhodnocení jeho díla a

osobnosti z katolického hlediska po Druhém vatikánském koncilu, jejímž předsedou je dr. Jin-dřich Holeček. Ten také televizní diváky informoval o nedávné mezi-národní konferenci na husovské té-ma v německém Bayreuthu. O Hu-sovi bude brněnský Křesťanský ma-gazín informovat i v dalších pořa-dech.

Český a moravský katolík slyšel o této postavě mnoho už ze školy. Vždycky se připomínala jako oběť násilí a netolerance katolické církve. Jaký by měl být katolický postoj? Tak se ptají mnozí věřící.

Pokusme se stanovit, co katolic-ká církev o Husovi říká a co neříká:

a) Jako katolíci říkáme, že Hu-sovo upálení nutno chápat v duchu tehdejší doby, kdy pro šířitele bludů platil trest smrti. Tím ale neříkáme, že tento akt netolerance a násilí je třeba omluvit. Nikoliv. Každé násilí proti svědomí musí být odsouzeno, v případě Husově jak násilí státu tak i jeho schvalování autoritou kostnického koncilu, který Husa vydal světské moci. Kardinál Beran řekl v tomto duchu jasné slovo na Druhém vatikánském koncilu ve známém vystoupení o náboženské svobodě.

b) Jako katolíci říkáme, že Hus učil i tomu, s čím nemůžeme sou-hlasit (např. že kněz ve stavu smrtelného hříchu neplatně uděluje svátosti, že i světská vrchnost ve stavu smrtelného hříchu ztrácí moc - za to by jej i dnešní justice soudi-la).

Tím ale neříkáme, že Husovy spi-sy neobsahují mnoho cenných pod-nětů pro pokoncilovou nauku o Církv-vi nebo pro správnou úctu k P. Ma-rii, která mu byla velmi blízká.

c) Jako katolíci říkáme, že Hus nepostupoval v souladu s požadav-ky kladenými na katol. kněze, když nerespektoval věroučnou autoritu koncilu katolické církve. Tím ale ne-říkáme, že Hus byl špatným knězem a že církev nemiloval. Dr. Holeček v pořadu připomněl výrok kardinála Cassidyho z Vatikánu, že "Hus měl upřímnou touhu po krásné církvi..."

d) Jako katolíci říkáme, že Hus nebyl člověkem bez chyb. Dopouštěl se křivd vůči svému arcibiskupu Zbyňkovi Zajíci z Hasenburka, ser-vilně mlčel ke krutostem a prsto-pášnostem krále Václava IV., při teologické disputaci na Křivoklátě sám navrhoval v duchu tehdejší do-by upálení svých protivníků (cituje Fr. Palacký). Tím ale neříkáme, že Hus neměl opravdovou touhu po ná-pravě Církve nebo že si nezasloužil naši úctu, když dal přednost věr-nosti Kristu, byť subjektivně a ne zcela správně pochopené, před vlastním životem. Toto je bezpochy-by inspirující zvláště v dnešní době, která dává okázale přednost pozem-ským hodnotám před věčnými.

Tak vypadá náš pohled na Husa. V této souvislosti je nutno ještě připomenout jeden malý detail. Jan Herben v minulém století ve svém tažení proti sv. Janu Nepomuckému tvrdil, že tento světec umučený pro hájení zpovědního tajemství prý ne-existoval, existoval prý pouze Jan z Pomuku, umučený králem Václa-vem při konfliktu církevní a světské moci. Herben neuznal za vhodné uvést, že oba "Janové" jsou ve skutečnosti jednou a toutéž osobou, "dva Jany" teprve "vyrobil" v 16. století Václav Hájek a v 18. století tento omyl opravil Gelasius Dobner.

Jan Hus má s Janem Nepo-muckým i v tomto podobný osud. Osvícenský historik za vlády Josefa II. Caspar Royko "zhotovil" druhého Jana Husa, jehož si dali na štít Jirásek tak Nejedlý: Husa jako bo-jovníka proti údajnému církevnímu "tmářství", následně proti Kristu, evangeliu a nakonec i proti Bohu. Takový Jan Hus skutečně neexisto-val a na rozdíl od Jana Nepomuc-kého není vůbec totožný s tím prv-ním středověkým Janem Husem. Je opravdu pouhou legendou, mýtem a ideologickou konstrukcí pro likvida-ci Krista a Jeho církve.

A ještě něco. Historický Jan Hus byl 6. července 1415 v Kostnici upá-len. O rok později potkal tentýž osud na tomtéž místě jeho žák Jeronýma Pražského. Husité v letech 1419-22 upálili nejméně 17000 katolíků, ře-holníků, kněží i matek s dětmi, jen proto, že se nechtěli vzdát své víry. I toto musí v diskusi o Husovi a jeho době zaznít. Jinak to bude pouhá polopravda, za níž hned následuje lež.

V. RENČ - V. PETRŮ: POPELKA NAZARETSKÁ

Skutečně pěkné literární hudební pásmo sestavené z částí jedinečné básně Václava Renče recitované Jaroslavem Konečným, doplňované písněmi Víta Petrů v podání souboru kostela Panny Marie Sněžné a Ztracené kapely.

Popelka Nazaretská - život Pána Ježíše Krista z pohledu jeho mamin-ky Panny Marie - vznikala v 50. le-tech na místě neobvyklém a krajně nepřívětivém: v leopoldovské věznici, která si ne neprávem vysloužila pověst vyhlazovacího tábora. Zde trávil autor V. Renč dlouhé, pře-dlouhé dny a měsíce ze svého dva-cetipětiletého trestu.

Celá Popelka nazaretská obsaho-vala 1752 veršů, tvořených a udržo-vaných především v paměti autora. Věžňové neměli právo na tužku a papír, zvláště pak ne k psaní poezie a ještě k tomu náboženské. Taková tvorba se rovnala vlastizradě. Přesto se podařilo propašovat na cigare-tových papírcích za vězeňské hradby některé autorovy práce. Úniky byly však velmi vzácné, spojené s obrov-ským rizikem především pro autora samého. Každý z vězňů navíc musel počítat s tím, že se z Leopoldova už nedostane... Přesto se fragmenty díla začaly postupně objevovat, až bylo dílo v roce 1958 zkompletová-no, avšak pouze v mezích spoleh-livosti paměti spoluvězňů autora, kteří nikdy nepobývali s autorem dostatečně dlouho na jedné cele, a navíc ne každá paměť disponovala potřebnou kapacitou.

Teprve po svém návratu v roce 1962 mohl Václav Renč provést ko-rektury a dát svému dílu definitivní podobu.

(podle Ivana Renče, upravil -jan-)

Objednávky zasílejte na adresu:

**Jaroslav Novotný,
otec & syn
Skrétova 35
301 27 PLZEŇ**

Na této adrese můžete objednat mimo jiné i další audiokazety, video-kazety, LP desky i CDéčka z produkce našich i zahraničních křesťanských hudebních vydavatelů. Katalog obdržíte ke kazetě "Popelka nazaretská" zdarma!

Z DOMOVA...

* Rozpočet města Brna na rok 1994 se stal předmětem kritiky sta-rostů všech 29 městských částí. Vy-
týkají mu především, že přidělené prostředky nestačí k plnění základ-ních funkcí jednotlivých městských částí.

* V Praze se konal pohřeb ka-nadského novináře českého původu Johna Haska, který byl v červnu loňského roku smrtelně zraněn za neznámých okolností v Bosně a zra-nění podlehl.

* Předseda strany podnikatelů R. Baránek obvinil všechny polisto-padové vlády (Čalfovou, Pithartovu), že vyvolávaly stejně jako kdysi Gott-wald nepřátelskou atmosféru vůči podnikatelům.

**Hřeší člověk, který chce více dostat od svého bližního, než dát ze sebe Pánu Bohu.
sv. František z Assisi**

G E N E R Á L P A U L Á N Ů V Č R

Řád bratří sv. Františka z Pauly, který má své sídlo ve Vranově u Br-na, vizitoval jeho generál Alessan-dro Maria Galuzzi, který přednáší církevní dějiny na Lateránské uni-verzitě v Římě.

Pauláni mají v ČR tři kněze, jednoho novice a jednoho bohoslov-ce. V poutním chrámu ve Vranově celebrouval Otec generál slavnou mši svatou spolu s brněnským Otcem biskupem mons.Vojtěchem Cikrlem. Při ní složil své věčné sliby Otec Pavel Klimovič.

Jak působí satan?

Jednou z taktik satana v po-slední době bylo tvrzení, že ne-existuje. Katolická církev vždy učila a učí ve shodě s Písmem sv., že zlí duchové jsou reálně existující du-chové bytosti, padlí andělé, kteří řekli Bohu své "ne", kteří Mu nechťeli sloužit.

Název "*satan*" je hebrejského původu a znamená "*odpůrce*", jiný název "*dábel*" pochází z řečtiny a překládá se jako "*podvodník, lhář*". Již na prvních stránkách bible čte-me o tom, že tato duchová bytost podněcovala Adama a Evu ke vzpou-ře proti Bohu a zároveň jim lhala. Tak působí satan neboli dábel stále v dějinách včetně současnosti.

O satanu máme svědectví samot-ného Ježíše Krista. Byl od něho pokoušen na poušti a mnohokrát před ním vyroval. Satan v ústech Kristových i dábel pokoušející ho na poušti není produktem lidské fan-tazie, nýbrž osobní inteligencí, která od prvopočátku lidské existence má moc člověka ovlivňovat. Jako padlý anděl převyšuje člověka inteligencí i schopnostmi, jak vidíme na příkla-du scény v rajské zahradě s jablkem a hadem, kde prvotní lidé neobstáli a uvěřili satanově lži "budete jako Bůh". Poznali jeho moc. Sami se s ním nemohli utkat jako s rovno-cenným soupeřem. Svě síly s ním změřil jedině Ježíš Kristus, vtělený Bůh. Zvítězil nad ním jednou pro-vždy. Satan se ale nevzdává a každý křesťan zakouší jeho neúnavnou akci vtahování člověka do víru své války s Bohem.

Podle bible satan působí skrze jiné bytosti - nečisté duchy a také skrze lidi, jak to potvrzují evangelia, když uvádějí, že "*do Jidáše vešel dábel*" (Lk 22,3). Jeho zbraněmi jsou podvod, lež a pokušení. Vůči Ada-movi a Evě se projevoval jako obrán-ce svobody a práv člověka, vůči Kristu na poušti jako dobrodinec dělající si starosti o Jeho hlad.

Satan jako protivník dělá vše-chno naopak než Bůh. Ten říká, že existuje hřích, satan tvrdí, že není, že to dělají všichni, že Pán Bůh tě takovým stvořil. Když zhřešíš, Pán Bůh ti ukazuje naději, východisko, satan našeptává, že žádná naděje není. Metodu satana lze srovnat s pedagogikou pavouka - malých, neviditelných nitěk, tvořících síť, jež znehybňuje.

První nitkou této sítě je zmatek v pojmech. Hříšným, zlým skutkům se dávají pozitivní názvy, aby zmá-tly. Vraždy nenarozených se nazý-vají nevinně "zákrokem" nebo "po-tratem" (jako by se "něco potrácelo" a nikoli

zabíjel člověk), pro krádeže ve velkém se vžil termín "transakce" nebo "operace", mimomanželský po-hlavní styk se nazývá "milováním" nebo "láskou", ačkoliv jde jen o so-beckou rozkoš atd. Kristus nazývá satana lhářem. Lež a podvod patří k jeho podstatě. Tuto pravdu je nut-no mít neustále na zřeteli a nene-chat se mást.

Jaký má být náš postoj vůči satanovi? Především nepropadat pa-nice a hrůze z něho. Jestliže se držíme Boha a máme dětinou dů-věru v Něho, satan nám nemůže ublížit. Dábel není mocnější než Bůh, na rozdíl od Něho je jenom tvor, zatímco On je Stvořitel. Křesťan má žít ve vědomí neustálé lásky Boží a nikoli v ustavičné hrůze před sa-tanem.

Na druhé straně by však nebylo ve shodě s pravdou, kdybychom se chovali tak, jako by satan neexis-toval. V modlitbách křesťana by ne-měla nikdy chybět prosba za ochra-nu před zlým duchem. Zároveň je třeba si být ve všech životních situacích vědom toho, že neexistuje nějaká "třetí cesta volby". Budťo jdu s Bohem nebo s ďáblem, nic mezi tím neexistuje. Sv. Pavel varoval vě-řící v Efezu, aby "**nedávali pří-ležitost d'áblu**" (Ef 4,27). Tato slova nepostrádají svou aktuálnost ani pro nás. Jestli křesťan kupuje pornografickou literaturu nebo cho-dí na filmy tohoto typu do kina, dává příležitost d'áblu, neboť finan-cuje a svými penězi podporuje Bo-žího nepřítel a satanský útok proti člověku. Podobných příkladů by se jistě našlo víc.

Dnes jsme svědky úžasných pa-radoxů. Na jedné straně je mnoho věřících přesvědčeno, že satan ne-existuje. Podle ankety německého Spieglu v něj věří pouze 24 procent Němců. Na druhé straně však vzrů-stá kult d'ábla mezi mladými lidmi, slouží se "černé mše" na jeho počest, četné hudební skupiny provozují tzv. těžký nebo tvrdý rock, vyznávají satanismus a jejich tvorba je přímo touto spiritualitou ovlivněna. Obojí představuje nebezpečí, jedno je svá-záno s druhým. Jestliže křesťané nebudou hovořit o d'áblu tou správ-nou biblickou řečí, bude o něm ho-vořit někdo druhý: ten, kdo naslou-chá jemu a od něho si bere taková slova, jaká nepřítel Boží potřebuje.

O existenci d'ábla svědčí dějiny i současnost, všechna krutost a bestialita, již jsme svědky. Sv. Otec Jan Pavel II. řekl na adresu sicilské mafie tato pravdivá slova: "*Mafie je jedním ze znamení, že satan dále působí v současném světě. Lidé svedeni satanem často uvolňují ve své společnosti skrytou moc, hříšnou a strašlivou...*" Otec Antonín

Když se dostal na druhý břeh do gadarského kraje, vyšli proti němu dva posedlí, kteří vystoupili ze skalních hrobů. Byli velmi nebezpeční, takže nikdo tou cestou nemohl projít. Začali křičet: "Co je ti do nás, Boží Synu? Přišel jsi sem, abys nás trápil, dříve než nastal čas?" - Kus cesty od nich se páslo velké stádo vepřů. A zlí duchové ho prosili: "Vyháníš-li nás, pošli nás do toho stáda vepřů." Řekl jim: "Klidte se!" Vyšli tedy a vjeli do vepřů - a celé stádo se pustilo střemhlav po srázu do jezera a zahynulo ve vlnách. Pasáci utekli, přišli do města a tam všechno oznámili, i o těch posedlých. Celé město proto vyšlo Ježíšovi vstříc a když ho uviděli, prosili ho, aby z jejich kraje odešel.

Mt 8,28-34

M A L Ý S L O V N Í K " N O V É H O V Ě K U "

Na tomto místě budeme systema-ticky vysvětlovat obsah některých pojmů, s nimiž můžete přijít do sty-ku v rámci propagace hnutí Nového věku (New Age), které se na plno rozběhlo i v našich sdělovacích pro-středcích. Slova označená v textu */ budou v tomto slovníku postupně vysvětlena.

GNOZE

(z řeckého gnosis = poznání) má své kořeny v platonské filozofii a */synkretismu židovské a křesťanské tradice a orientálních prvků. Největ-ší rozkvět začal ve II. stol. po Kr. Pokládá intuici za důležitější než smyslové a rozumové vnímání. Spá-su hledají gnostikové nikoliv v rámci Bohem ustanovené instituci nýbrž v osobním osvícení shůry. Toho se dostává jen vyvoleným, zvláště du-chovně nadaným jedincům (pneu-matikoi - pneuma = duch). To je dar dobrého Boha, proti němuž stojí Bůh zla, Demiurg, který řídí součas-ný vesmír. Současná gnoze hovoří o schopnosti přijmout Boží moudrost jako schopnost pochopit celek v jeho podstatě. Odmítá stejně jako ve starověku institucionalizovanou cír-kev i společnost. Přiznává člověku podíl na stvořitelském díle a na moudrosti Boží (*teosofie). Vychází z */panteistického pojetí světa, které rozvíjí v mystickém pojmání ves-míru. Materiální svět je zosobněním zla a tmy. Je to poslední "odpadový produkt" Boha. Svět byl stvořen nevědomým a zaslepeným Demiur-gem, je celý pod vládou zlych du-chů. V člověku je však také "duch", který ho staví naroveň Bohu a který upadl mezi hmotu a musí být odtud vysvobozen, aby mohl opět splynout s Bohem. To se děje pomocí gnóze tj. osvíceného sebepoznání. Gnosticis-mus přeceňuje význam jednotlivce a malých skupin, spoléhá na to, že spo-lečenskou proměnu uskuteční vy-volení jednotlivci */meditací a */roz-šířováním svého vědomí.

V oblasti současné vědy se gnosticis-mus prosazuje odsuzová-ním čistě empirického vědění jako totalitárně laděného a dosazuje do vědy údajně pravé "nadvědecké" poznání. Známým centrem jsou "Gnostikové z

Princetownu" (USA). Dobrat se takto pochopení nej-vyššího celku znamená dojít spásy. (Příkladem takového "vědění" mo-hou být astrologické koncepce, pre-historické vize apod.)

JAROSLAV OLŠAVA

O B C H O D N Í Č C I

S kořením putovaly po republice babky kořenářky. Doba jejich toulek po našem světě skončila okamžitě, když vlády se zmocnili komunisté. To tak, aby si kdekdo obchodoval bez státního cenového úřadu a kon-troly! Výdělky těch babek byly ko-runové a sotva pokryly režii. Ale vraťme se do času svobody pod-nikání. Ty tetičky ze Slovenska byly statné a vlídné a jejich obličejové zá-řily dobrotou. Když ten svůj uzel s beder postavila na stůl a rozvá-zala, zavanula po naší kuchyni exo-tická vůně mnoha druhů koření. Naše maminka moc nekupovala, s vráskou na čele vybírala z peně-ženky pár korunek, ale koupila vždy a ještě nabídla té upovídané ženě buchtu nebo hrnek bílé kávy. Babka měla plechové odměrky růz-né velikosti, rozvazovala plátěné py-tlíky a z nich nabírala koření, vy-sypala do naší kořenky a potom to všechno pečlivě zavázala. Maminka jí pomohla dát ten těžký náklad na záda a babka šla zase o dům dál.

Někdy do naší rodiny zavítal muž košíkář. Byl ověšený ručně plete-nými košíky, v brašně nesl vařečky, šprudlovačky, dřevěné píšťalky, sol-ničky a kořenky. To bylo pro naši rodinu drahé zboží. Muž nabízel a dával pod cenu, když viděl tolik dětí, ale vše marné. A přece neode-šel bez výtěku. Maminka koupila vařečku a nám dětem píšťalku. My děti jsme si tolik přály košík, bohu-žel, to si maminka nemohla dovolit. Když přece něco koupila, přidal nám ten bodrý Slovák ještě jednu píšťalku, abychom prý mohli pískat dvojhlasně.

Pastičkáři byli obchodníci nej-chudší. Když vstoupil do kuchyně, stáli jsme jako pěny před vyzáblym člověkem, na němž šaty jen plan-daly a ty rýhy a vrásky v obličejí nás dojímaly. Maminka koupila pa-stičku na myši, třebaš jsme jich měli několik, toho člověka pozvala ke stolu, postavila před něho oběd, a když to bylo v jinou dobu denní, připravila svačinku. Kde jsou ty ča-sy, kdy jsme toho chudého hosta obstoupili a s potěšením sledovali, jak s chutí v něm to jídlo mizí? Kde-že ty loňské sněhy jsou, to mě neza-jímá, ale kam se poděli ti sprave-dliví?